

PROTOKOLLAT

med tilkendegivelse af 22. august 2022

i

faglig voldgiftssag FV2021.1264:

Fagligt Fælles Forbund

(advokat Mina Bernardini)

mod

Dansk Erhverv Arbejdsgiver

For

Falcks Redningskorps A/S

(Advokat Allan Jensen)

Twisten og dens behandling

Der er under denne sag tvist om, hvorvidt en række nærmere angivne opgaver udført før og efter en vagt, herunder omklædning, udgør arbejdstid, som kan forlanges vederlagt ud over lønnen for arbejdet i den normale arbejdstid.

Da der ikke har kunnet opnås enighed mellem parterne, er sagen indbragt for denne voldgiftsret bestående af forhandlingssekretær Flemming Overgaard og forhandlingssekretær Tina Petersen, begge udpeget af klager, underdirektør Morten Schönning Madsen og underdirektør Peter Madvig, begge udpeget af indklagede, samt som opmand forhenværende højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen.

Sagen blev forhandlet den 22. august 2022, hvor klager var repræsenteret ved advokat Mina Bernardini, og indklagede var repræsenteret ved advokat Allan Jensen.

Klager nedlagde påstand om, at indklagede skal anerkende, at de af sagen omfattede medarbejdere har krav på løn for den tid, de anvender til arbejdsopgaver inden og efter vagtstart og afslutning. Tiden for arbejdsopgaverne fastsættes skønsmæssigt til 27 minutter, eller et efter voldgiftsretten nærmere fastsat antal minutter pr. vagt.

Indklagede nedlagde påstand om frifindelse over for første led i klagers påstand og om afvisning af andet led af klagers påstand.

Der blev afgivet forklaring af fællestillidsrepræsentant A, landsklubformand B, tillidsrepræsentant C, tidligere Executive Vice President D, underdirektør E og områdeleder F, hvorpå sagen blev procederet.

Der blev ikke opnået flertal for en afgørelse blandt de af parterne valgte medlemmer, og afgørelsen blev herefter overladt til opmanden, som på baggrund af det nedenfor anførte fremkom med sin opfattelse af sagen.

Opmandens tilkendegivelse

Sagsfremstilling:

Sagen omhandler følgende opgaver inden vagtstart:

- Indtjek på FMS
- Afhentning af ren uniform
- omklædning
- Radio/nøgler (kun deldøgn)
- Finde korrekt køretøj
- Logge på beredskab
- Medicin
- Sikkerhedstjek vogn

Og følgende opgaver efter vagtafslutning:

- Aflogging
- Aflevering af radio/nøgler (kun deldøgn)
- Omklædning
- Vasketøj
- Udtjek på FMS

Sagen blev rejst lokalt af fællestillidsrepræsentant i region Sjælland A og blev forhandlet den 18. marts 2020. Af lokalforhandlingsreferatet fremgår bl.a. følgende:

”Tillidsrepræsentant påstand og begrundelse:

Manglende udbetaling af overtid, noteret i forbindelse med forberedelse til mønstring på beredskabet.

Det har været kutyme, at møde på arbejde iført sit arbejdstøj, naturligvis til aftalte vagts begyndelse.

Men tiderne ændre sig. Nu skal vi møde, stemple ind, eks. kl. 07.00 iføre os det obligatoriske arbejdstøj (som ikke længere må benyttes under transport mellem hjem og arbejdsplads) (Specielvask jvf. instruks, smittefare desinfektion) (gælder inder og yderpåkledning)

Tjekke hvilken vogn vi er mønstret på, finde nøgle fra aflåst nøgleboks, opstarte radio og vognterminaler, for endelig at kunne påmønstre det planlagte beredskab. Dette forventes også at blive effektueret senest kl. 07.00 (indskærpet)

Efter vagt.afmønstres beredskabet radio og terminaler lukkes ned ved vagtophør kl. 19.00 tidligst. Derefter aflåses vognen, nøgler jvf. instruks i nøgleskab omklædning og uniform til vask / desinfektio, personlig soignering iklædning af personligt tøj før udstempling.på FMS.

Nævnte opgaver mellem indstempling på FMS, og udstempling bør foretages i arbejdstiden og ikke en uaflønet forlængelse af denne.

Det er derfor FTR.s opfattelse, at der skal afsættes tid til indenfor den planlagte arbejdstid, til denne 100% arbejdsgiver beskrevne proces. Alternativ honoreres derfor.

Stationsleder påstand og begrundelse:

Der er ikke foretaget ændringer i reglerne for at være klar ved arbejdstids begyndelse. Der er derfor ikke foretaget ændringer i kutymen, hvor praksis igennem flere overenskomstperioder har været, at reddere er fremmødte og klar til første tur ved arbejdstids start.

Jf. instruks må arbejdstøj gerne medtages i hjemmet. Tøjet skal dog rengøres på stationen for at sikre korrekt rengøring for reddernes sikkerhed.

Problematikken ser ikke ud til at have været drøftet i VPU eller med lokal ledelse før man har begyndt at søge overtid via automatiske systemer.

... ”

Mæglingssmøde blev afholdt den 19. oktober 2020. Af mæglingssmødereferatet fremgår bl.a. følgende:

”B-siden redegjorde for sagens baggrund, herunder at der efter deres opfattelse skulle ske særskilt afregning for den tid redderne anvendte til omklædning og øvrig forberedelse til på- og afmønstring, når den lå uden for den normale arbejdstid.

A-siden redegjorde for, at der efter deres opfattelse ikke var sket ændringer på dette område gennem mange år, og at den tid, der medgår til reddernes udførelse af disse opgaver, er indeholdt i den aftalte løn. A-siden anførte derudover, at 3-F Transportgruppen under forberedelserne til overenskomstforhandlingerne i udvalgsarbejdet omkring arbejdstid, havde rejst ønske om, at omklædning på stationerne blev en del af arbejdstiden.

På baggrund af drøftelserne opnåede parterne enighed om at behandle problemstillingerne i et udvalgsarbejde, jf. nedenfor, ligeledes med deltagelse af CF. I den forbindelse blev parterne enige om, at såfremt der ikke kan opnås enighed i udvalgene, kan parterne videreføre sagen fagretligt, ...”

Af referat af et udvalgsmøde afholdt den 11. november 2020 fremgår bl.a. følgende:

”Påklædning

3F gav udtryk for, at redderne efter deres opfattelse var pålagt yderligere arbejde, som følge af at redderne skal i- og afklæde sig deres arbejdstøj på stationen i stedet for i hjemmet, og at der skal aflønnes herfor.

Falck og Dansk Erhverv gav udtryk for, at i- og afklædning af arbejdstøj på stationen uden for den normale arbejdstid er indeholdt i lønnen, og at det ikke er nyt, at arbejdstøjet skal være på stationen, at redderne derfor først kan iføre sig dette på arbejdspladsen og derfor også må afklæde sig arbejdstøjet, mens de er på stationen.

Parterne var enige om, at spørgsmålet om på- og afklædning af arbejdstid ikke behandles yderligere for nu, men drøftelserne herom kan genoptages, hvis en af parterne ønsker det.

Øvrige opgaver

Parterne blev enige om, at det nærmere skal undersøges, hvilke opgaver, der udføres på stationerne før og efter normal arbejdstid.

Til at forestå denne undersøgelse og beskrivelse udpeger A- henholdsvis B-siden hver en repræsentant fra hver region og CF. Repræsentanterne skal afgive deres fælles tilbagemelding til udvalget senest den 4. december 2020.

Formålet med undersøgelsen er, at parterne herefter på det planlagte udvalgsmøde den 16. december, kan undersøge og drøfte blandt andet mulige effektiviseringer og optimeringer af opgaverne.

Der var enighed om, at der for nu ikke skal ske en opmåling (tidsmæssig) af opgaverne.”

Udvalgsarbejdet resulterede i en rapport, som forelå den 28. maj 2021. Det er i rapporten oplyst, at Region Nord og Region Sjælland ikke havde meldt tidsforbrug ind. Region Midt havde meldt et

tidsforbrug ind før vagtstart på 14 minutter og efter vagt på 13 minutter, men havde ikke præciseret tidsforbrugets fordeling på de enkelte opgaver.

For medarbejdere ansat hos Responce A/S var indmeldt et tidsforbrug før vagt opgjort til 7 minutter, herunder 1 minut til indtjek på FMS, 3 minutter til afhentning af ren uniform og omklædning, 1 ½ minut til logning på beredskab, ½ minut til medicin, ½ minut til nøgler og ½ minut til sikkerhedstjek. Efter vagt var tidsforbruget opgjort til 3 ¼ minut, herunder 1 minut til udtjek fra FMS, 1 ¼ minut til vasketøj + omklædning, 1 minut til logning af beredskab, ½ minut til nøgler og ½ minut til medicin.

For region Hovedstaden var tidsforbrug før vagt opgjort til 5,5 minutter + 2 minutter for deldøgn, herunder ½ minut til indtjek på FMS, 5 minutter til afhentning af ren uniform og omklædning, 1 minut til logning på beredskab og 1 minut til nøgler. Efter vagt var tidsforbruget opgjort til 6 minutter + 2 minutter for deldøgn, herunder 1 minut til udtjek fra FMS, 5 minutter til vasketøj + omklædning, 1 minut til logning af beredskab og 1 minut til nøgler.

Rapporten blev drøftet på et udvalgsmøde den 14. juli 2021. Af mødereferatet herfra fremgår følgende:

”På et møde d.d. i udvalget blev tilbagemeldingen fra den arbejdsgruppe, der blev nedsat den 16. marts 2021, drøftet.

De enkelte opgaver blev gennemgået og der var på den baggrund enighed om, at udvalgsarbejdet fortsat var opdelt i 2 emner, nemlig omklædning som det ene og øvrige opgaver som det andet.

A-siden anerkender, at der vedr. enkelte opgaver skal findes løsninger for at begrænse tidsforbruget før og efter arbejdstid mest muligt.

De omhandlede opgaver er:

- Indtjekning på FMS
- Afhentning af ren uniform/vasketøj
- Radio, nøgler og medicin, deldøgn
- Pålogning af beredskab til regionerne
- Udtjekning på FMS
- Vasketøj
- Radio, nøgler og medicin, deldøgn
- Aflogning af beredskab til regionerne

Sikkerhedstjek af vogn er der tidligere taget stilling til, og Falck fremsender eller fremviser protokollat herom enten inden eller på næste møde.

Parterne var herefter enige om at mødes igen den 10. august 2021, hvor konkrete løsningsforslag fremlægges, vurderes og eventuelt aftales.”

Af referat af udvalgets møde den 1. oktober 2021 fremgår følgende:

”På et møde d.d. i udvalget vedr. opgaver før og efter arbejdstid, blev forskellige løsningsforslag fremlagt og drøftet.

Falck oplyste, at der er udviklet en app til brug for reddernes indtjekning og udtjekning på FMS. Denne app vil efter Falcks vurdering medføre en reduktion af den anvendte tid.

Derudover oplyste Falck, at håndteringen af tøjvask ikke er en opgave, der skal udføres forud og efter arbejdstid, og at Falck vil arbejde for, at der lokalt bliver indført procedurer for håndteringen heraf inden for reddernes arbejdstid.

B-siden anerkender ikke de af A-siden foreslåede tidsreducerende tiltag i forhold til opgaver, der ligger før og efter arbejdstid.

B-siden foreslog, at de berørte redderes normtid eller arbejdstid reduceres.

Der kunne ikke opnås enighed om en løsning af sagen, og B-siden tog derfor forbehold for at videreføre sagen.”

Klageskrift i sagen blev herefter indgivet den 22. november 2021.

Overenskomstgrundlaget og materiale til belysning af hidtidig praksis:

Sagen vedrører dels Overenskomst for Falck-reddere i Provinsen indgået mellem Dansk Erhverv Arbejdsgiver og 3 F Transportgruppen (Redder-overenskomsten), som har været gældende i flere årtier, dels Overenskomst for ambulancekørsel og liggende sygetransport og arbejde af lignende karakter hos Responce A/S, som blev indgået mellem Dansk Erhverv Arbejdsgiver og 3 F Transportgruppen i 2013. Responce A/S blev i 2015 opkøbt af indklagede.

I Redder-overenskomsten er arbejdstiden for de ordinære områdereddere fastsat i ”Tillægsaftalen til A. Fællesbestemmelser”, § 3, stk. 1, hvoraf det fremgår, at den gennemsnitlige ugentlig arbejdstid er 35,45 timer. I arbejdstiden indgår de på de enkelte vagtordninger aftalte timer (vagter). Arbejdstiden opgøres over en 13-ugers periode svarende til alt 464,45 timer. I § 4 er arbejdstiden for stationsafløsere fastlagt på tilsvarende måde.

I Redder-overenskomstens ”B. Ambulance” er arbejdstiden reguleret i § 2 og lønnen i § 3. Af ”Hovedvagter til B. Ambulance” fremgår, at der ved ”arbejde uden for de i de lokale aftaler fastlagte tidsrum ydes overtidsbetaling i henhold til gældende overenskomst”.

Af Redder-overenskomstens ”C. Brand” § 2, stk. 1, fremgår, at den effektive arbejdstid er 37 timer pr. uge med mulighed for aftalt deltidsbeskæftigelse. Arbejdstiden fastlægges i vagter, jf. stk. 2. Lønnen er reguleret af § 3. Derudover er overtidsbetaling og afspadseringsregler reguleret i § 4.

Af Redder-overenskomstens ”D. Liggende sygetransport” § 2, stk. 1, fremgår, at den effektive arbejdstid for en fuldtidsansat er 37 timer pr. uge med mulighed for ansættelse på deltid. Arbejdstiden fastlægges i vagtperioder på 13 uger, svarende til en timenorm på 481 timer ekskl. frokostpauser, jf. stk. 3. Lønnen er reguleret af § 3. Derudover er overtidsbetaling og afspadseringsregler reguleret i § 4.

Af Responce-overenskomstens § 3 fremgår, at den normale, effektive gennemsnitlige arbejdstid er 37 timer om ugen svarende til 160,33 timer om måneden og en årsnorm på 1.855 timer, samt at timer, der ligger over årsnormperioden med plus 15 timer, udbetales med gældende løn tillagt 80 % af timelønnen pr. time. Lønnen er fastsat i Responce-overenskomstens § 13. I § 12 er medarbejderens afspadseringspulje beskrevet. Af § 4 fremgår, at arbejdstiden kan placeres på alle årets dage i alle døgnets 24 timer, i henhold til 2 vagtformer, nemlig normalvagter og døgnvagter.

Det fremgår af et referat dateret 8. oktober 2010 af et møde afholdt i Falck Huset i København den 26. august 2010 i ”OK-driftsgruppen”, at der under punktet ”Eventuelt” fandt følgende meningsudveksling sted mellem den daværende landsklubformand og den daværende personaleledende:

”VP bemærkede, at det forventes, at redderne møder omklædt på Falck stationen ved start af arbejdstiden og fortsat er omklædt ved arbejdstidens ophør. I den forbindelse henviste VP til kendelse i faglig voldgift fra industriområdet, hvor det af kendelsen fremgår, at der skal betales herfor, såfremt arbejdsgiver stiller krav om omklædt fremmøde. VP forespurgte hvorvidt Falck var omfattet af den pågældende kendelse og såfremt dette måtte være tilfældet, krævede VP fremadrettet en kompensation i tilfælde af, at Falck fortsat stillede krav om, at omklædningen foregik uden for arbejdstiden. STHL anførte, at man naturligvis måtte studere kendelsens præmisser for at kunne vurdere om Falck i givet fald ville være omfattet heraf. STHL afviste umiddelbart kravet med bemærkning om, at der i Falck er en klar kutyme for, at man ved arbejdstids begyndelse møder omklædt.”

Af en instruks vedrørende vask af ambulanceuniformer udsendt af Ambulancetjenesten i Region Sjælland i 2012 fremgår bl.a. følgende:

”Tøj, der ikke skiftes på arbejdsstedet ved arbejdets start/ophør, øger risiko for overførsel af smitte mellem hjem (eller andet opholdssted) og arbejde. Derfor må ambulanceuniform efter endt tjeneste ikke bæres mellem arbejdssted og andet opholdssted, medmindre den aktuelle tjeneste ikke har medført patientkontakt/aktiv ambulancetjeneste, det kunne fx dreje sig om mødeaktivitet eller lignende.

Skift af tøj foregår på arbejdsstedet. Ved arbejdets start tages en ren uniform på og umiddelbart efter endt arbejdsdag tages arbejdsdragten af og lægges til vask. ...”

Af en instruks vedrørende ”RS – Præhospital hygiejne: Arbejdsbeklædning og linned” fra 2017 stillet til ”Ansatte i ambulancetjenesten” er anført bl.a.: ”Arbejdsbeklædning må ikke anvendes uden for tjeneste, herunder transport til og fra arbejde uanset om det er vasket eller ej”.

Til belysning af arbejdsgiversidens forståelse af, hvilke krav klager fremsatte under overenskomstforhandlingerne i 2020, er fremlagt et internt notat dateret 5. februar 2020, hvori der under punktet ”arbejdstid i øvrigt” er anført bl.a.:

”3F/CF ønsker, at omklædning på stationerne bliver en del af arbejdstiden.”

Opmandens begrundelse og resultat:

Det følger af fast arbejdsretlig praksis, at den tid, som en arbejdsgiver pålægger en lønmodtager at tilbringe på virksomheden som led i udførelsen af tjenesten, er arbejdstid. Det er imidlertid samtidig fast antaget i arbejdsretlig praksis, at der som udgangspunkt ikke er noget i vejen for, at det i en overenskomst kan være aftalt eller forudsat, at den løn, som er fastsat for arbejde i den normale arbejdstid, også indeholder vederlæggelse for den tid på virksomheden, som medgår til visse arbejdsfunktioner udført før og efter normal arbejdstid, jf. opmandskendelse af 6. juli 2022 i FV 2021-140 (Dansk Metal mod RLTN for Region Syddanmark (Odense Universitetshospital) - Opmand Børge Dahl) og gennemgangen i denne kendelses afsnit 6 af fagretlig praksis.

Der er ikke i de to overenskomster, som den foreliggende sag vedrører, taget udtrykkeligt stilling til, om de af sagen omfattede arbejdsrelaterede funktioner, herunder omklædning, skal foregå i den normale arbejdstid, eller om lønnen er fastsat således, at det er forudsat, at opgaverne udføres før og efter registrering af den arbejdstid, som er afgørende i forhold til lønberegning.

Det må efter bevisførelsen lægges til grund, at praksis i en årrække forud for, at denne sag blev rejst, har været, at der ikke er sket særskilt honorering for de arbejdsfunktioner, som nærværende sag omhandler.

Hvad specielt omklædning angår, må det tillægges betydning, at der er tale om overenskomster dækkende præhospitalt arbejde, hvor det af hygiejnemæssige årsager er sagligt velbegrundet, at medarbejderne – ligesom læger, sygeplejersker, portører mv. – er underlagt krav om særlig påklædning, der skal skiftes til og fra på arbejdsstedet.

Det er efter bevisførelsen uklart præcist hvornår, det er blevet stillet som et ufravigeligt krav, at der ikke må omklædes hjemmefra, men bevisførelsen gør det sandsynligt, at kravet herom har været stillet i årtier, om end det måske ikke altid er blevet håndhævet helt konsekvent alle steder. Bevisførelsen giver samtidig anledning til at antage, at langt de fleste ansatte gennem mange år rent faktisk har foretaget omklædning på arbejdsstedet på grund af de fordele, det indebærer med hensyn til adgang til badefaciliteter og renholdelse af arbejdstøj. Det kan samtidig lægges til grund, at de indskærpelser fra arbejdsgiverside, som der har været – bl.a. i 2012 og 2017 – af, at skift til arbejdstøj skal ske på arbejdsstedet, ikke har givet anledning til, at der fra arbejdstagersiden er rejst krav i henhold til overenskomsten om særskilt honorering for omklædningstid. Forud for 2020 ses et sådant krav således ikke at være rejst i fagretlig sammenhæng.

På den anførte baggrund lægges det herefter til grund, at det har været overenskomstparternes fælles forudsætning og forståelse, at omklædning til og fra arbejdstøj sker på arbejdsstedet før og efter en vagt, og at den aftalte løn også indeholder vederlæggelse for den tid, der medgår hertil. En sådan forståelse understøttes da også af, at en tilsvarende ordning i en meget lang årrække har været gældende for hospitalspersonalegrupper som læger, sygeplejersker, portører mv., jf. herved også ovennævnte kendelse i FV 2021-140.

Hvad angår de øvrige af sagen omfattede arbejdsfunktioner, må de ses i lyset af den afdækning og de drøftelser, som har fundet sted i det af parterne nedsatte udvalg vedrørende opgaver før og efter arbejdstid. Det lægges efter bevisførelsen herom til grund, at ”medicin”, ”sikkerhedstjek af vogn”, og ”vasketøj” reelt ikke er arbejdsfunktioner, som skal udføres før eller efter vagt, samt at der er gjort tiltag til, at øvrige arbejdsfunktioner, herunder ind- og udtjek, kan gøres med et minimum af tidsforbrug. Dertil kommer, at det må lægges til grund, at der altid har været et vist minimalt tidsforbrug før og efter en vagt omkring nøgle- og radiooverdragelse og lignende, der – som omklædning – må anses for vederlagt gennem den aftalte løn.

Opmanden finder på den anførte baggrund, at det ikke af klager er godtgjort, at der af indklagede er blevet indført arbejdsfunktioner før og efter en vagt, som falder uden for, hvad der må anses for vederlagt gennem den i overenskomsten fastsatte løn.

Det følger af det anførte, at indklagedes frifindelsespåstand skal tages til følge.

Parterne var enige om at tage denne tilkendegivelse til efterretning med samme virkning som en kendelse i sagen. Der var endvidere enighed om, at hver part bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmanden.

Sagen sluttet.

København, den 26. august 2022

Lene Pagter Kristensen